

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
srijeda,
9. ožujka 1955.
Izlazi tjedno
God. IV. Broj 133
Cijena 10 dinara

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

Povodom 8. marta

Društveno-politička aktivnost naših žena

Socijalistički savez radnog naroda Jugoslavije i Savez ženskih društava organiziraju proslavu 8. marta — Međunarodnog dana žena.

Uporedo s razvitkom socijalističke demokracije, žene su se stalno u sve većem broju uključivale u opći društveno-politički i privredni život zemlje, te je potreba za ženskom organizacijom, koja bi se bavila aktiviziranjem žena u općim političkim problemima zemlje postajala sve manja. Zato je 1953. godine Antifascistički front žena prestao postojati kao jedina ženska organizacija. Razne organizacije i društva, koja se bave pitanjima od interesa za žene, ujedinili su se u Savez ženskih društava Jugoslavije.

Prema ocjenama tog Saveza, aktivnost žena u društveno-političkom i privrednom životu zemlje danas je znatna, naročito u poređenju s predratnim stanjem. Dok je, na primjer, 1938. godine, prema podacima socijalnog osiguranja, u radnom odnosu bilo 188 hiljada 729 žena, u 1954. bilo ih je 504.736 ili 23,9 posto od ukupnog broja zaposlenih. Od toga radnice sačinjavaju 72,11 posto, a ostalo su službenice.

U pogledu zanimanja za koja se žene opredjeljuju, interesantno je napomenuti, da od ukupno oko 600 zanimanja, koliko ih je zabilježeno pri prevođenju radnika u struke 1950. godine, ima svega 62 zanimanja u kojima se žene uopće ne pojavljuju. To su uglavnom zanimanja povezana s velikim fizičkim naporima. Značajan je porast broja žena — nastavnica na univerzitetima i visokim školama, jer ih je prije rata u tim zvanjima bilo veoma malo. Danas od ukupnog broja nastavnica 10,4 posto su žene, a od pomoćnog nastavnčkog osoblja — 21,9 posto. U srednjim i stručnim školama broj žena iznosio je u 1953. godini — 36,7 posto od ukupnog broja učenička, a na visokim školama 33,4 posto.

U Savezu ženskih društava ističe se da, i pored posleratnog porasta broja žena u industriji, postoje neka pitanja na čijem rješavanju treba da se angažiraju i organizacije Socijalističkog saveza, kao i organi državne i društvene uprave. Tu je u prvom redu pitanje položaja zaposlene žene — majke. Od ukupnog broja žena, koje se nalaze u radnom odnosu, 35 posto su majke. Iako je zaštita materинства regulirana tromjesečnim plaćenim odsustvom za vrijeme porođaja i drugih privilegijama, ipak, kako se nagašava, treba ići za stvaranjem većeg broja dječjih ustanova i raznih servisa, koji će olakšati položaj u domaćinstvu. Ističe se, da je ovaj problem najneposrednije povezan s pitanjem kvalifikacija žena.

Od ukupnog broja zaposlenih žena, svega 0,2 posto su visoko kvalificirane, 14,4 posto kvalificirane, 41,2 posto polukvalificirane, a 44,12 nekvalificirane radnice.

Naglašava se također, da je potrebno suzbijati i tendencije nekih poduzeća da otpuštaju žene, ili da ih primaju na posao u manjem broju nego muškarce. U organima vlasti i društvenog samoupravljanja broj žena je znatan, ma da, kako se podvlači, ne odgovara stvarnoj društvenoj i političkoj aktivnosti žena. U oba vijeća Saveza narodne skupštine od 544 poslanika ima 31 žena, a u republičkim skupštinama nalazi ih se 67. Na izborima za narodne odbore u 1952. godini u gradska, kotarska i općinska vijeća i vijeća proizvođača gradskih i kotarskih narodnih odbora izabrano je oko 3 posto žena.

U savjetima narodnih odbora broj žena je veći. U NR Hrvatskoj, na primjer, on iznosi 9,3 posto, u Bosni — 7,7 posto, u Sloveniji 17,6 posto. Broj izabranih žena sudaca — porotnika krajem 1952. iznosio je 5.063 ili 10,56 posto.

U radničkim savjetima žene sačinjavaju 14 posto ukupnog broja članova. Ima ih 22.027 od 157 hiljada 294 člana radničkog savjeta. Računa se da žene sačinjavaju oko polovinu članstva Socijalističkog saveza, a u gradovima se procenat njihovog učesća u odborima osnovnih organizacija Saveza kreće od 20 do 50 posto.

Savez komunista Jugoslavije u 1952. godini imao je u svom članstvu 132.610 žena ili 17,41 posto ukupnog broja članova. Sestom kongresu Saveza komunista prisustvovala je kao delegat 151 žena (7,5 posto od ukupnog broja delegata). U Centralni komitet Saveza komunista izabrano je šest žena.

U članstvu Saveza sindikata Jugoslavije žene sačinjavaju 26 posto, a u biranim sindikalnim organima 17,5 posto.

Iz TLM »Boris Kidrič«

Godišnja konferencija SK općine Rogoznica Ideološko-politički rad organizacije SK na području općine-ozbiljan problem

U Rogoznici su se u prošlu nedjelju sakupili članovi Saveza komunista sa područja općine da analiziraju rad organizacije u prošloj godini i da, osim toga, izaberu novi Općinski komitet.

U ime Kotarskog komiteta SK konferenciji su prisustvovali drugovi Pere Škarica i Draško Jurišić.

Izvjestaj je podnio Ivo Zupanović, sekretar Općinskog komiteta, koji je istakao jedno od najvažnijih pitanja organizacije na području općine — ideološko-politički rad. Pojedine organizacije i njeni članovi, kako se navodi u izvještaju, nisu tom pitanju poklonili odgovarajuću pažnju. Na teren je u izvještajnom periodu upućeno 340 raznih brošura političkog sadržaja, međutim, ti materijali se gotovo nimalo ne koriste, premda su u pravo članovi SK prvenstveno dužni da ih proučavaju, a potom da objašnjavaju narodu ono što mu je nerazumljivo. U Rogoznici stanje je u tom pogledu nešto bolje.

Članovi SK na toj općini ne mogu se pohvaliti svojim političkim djelovanjem u narodu. Da su oni bili imalo aktivniji, onda se zaista ne bi dogodilo da je od 2000 birača, koliko ih ima na toj općini, samo 600 učlanjeno u SSRN. Ta situacija zahtijeva da se i organizacija i članovi SK ozbiljno pozabave tim pitanjem i usmjere svoju aktivnost na proširenju i učvršćenju osnovnih organizacija Socijalističkog saveza, u kojima bi upravo oni morali biti politički najživlji.

U izvještaju je konstatirano također da članovi SK ne pružaju

SPUŽVARI IZ KRAPNJA PRIPREMAJU SE ZA LOV

U Krapnju su u punom toku pripreme za odlazak spužvara u lov. Ronilački brodovi su popravljeni, motori očišćeni i za koji dan otploviće 7 ekipa sa oko 50 ljudi na prvo ovogodišnje putovanje uzduž Jadrana.

dovoljnu pomoć omladinskoj organizaciji, dok zahvaljujući upravo njihovoj neaktivnosti gotovo se i ne osjeća postojanje ostalih masovnih organizacija. Međutim, u pojedinim društvenim organizacijama, kao društvo »Naša djeca« i Lovačko društvo, za koja su članovi SK pokazali zanimanje, postignuti su i bolji rezultati. No, i pored slabosti, bilo je u prošloj godini i uspjeha. U selima su održavana predavanja i političke informacije, a naročito je u tom pogledu bilo živo u tvornici ribljih konzervi u Rogoznici. Zapaženi su rezultati koji su postignuti na radnim akcijama. Tako je u prošloj godini narod dao preko 2.200 dobrovoljnih radnih dana na gradnji školske i zadrugne zgrade u Dvornicama, kao i na gradnji i popravku cesta, puteva i mosta.

U diskusiji je govoreno o Narodnoj omladini, kojoj bi trebalo pomoći da se jače angažira u radu zborova birača i zadrugnim skupštinama. Istaknut je slučaj koji zaslužuje osudu. Naime, mladi ljudi primaju se u redove Saveza komunista, ali se ni za godinu dana nije uspjelo srediti njihove dokumente. Također je istaknuto da je u Rogoznici omladina prisiljena obilaziti gostionice, jer se ni do danas nisu našle snage, koje bi riješilo pitanje otvaranja čitaonice.

U diskusiji je sudjelovao i drug Pere Škarica, koji je govorio o zaključcima VI. kongresa SKJ i Brionskom pismu, koje bi materijale organizacije trebale da ponovo prouče. On je također naglasio, da je ideološka izgradnja članova SK ozbiljan problem na toj općini, kojem bi trebalo pokloniti punu pažnju. Između ostalog, drug Škarica je podvukao slabo političko djelovanje organizacija SSRN na terenu, a isto tako je govorio o jedinstvu članova SK na toj općini. Na kraju on je objasnio ulogu i značenje stvaranja komunista i zajednice komunista.

Drug Draško Jurišić je istakao da se ne vodi dovoljna borba za realizaciju zaključaka komiteta. Govorio je i o nekim pitanjima rada Socijalističkog saveza i njegovog proširenja. Podvrgao je kritici propuste u vezi čitaonice u Rogoznici, i neodgovoran odnos prema mladim članovima SK u vezi sređivanja njihovih dokumenata.

Na kraju je izabran novi općinski komitet, u koji su ušli Ivica Zupanović, Ante Radić, Ivan Goleš, Josip Lušić, Ante Ercegović, Filip Ercegović, Nikola Zupanović, Marin Vidović i Miroslav Bego. Za sekretara je izabran Ivica Zupanović.

Mora se na kraju istaknuti, da je konferencija veoma loše organizirana, što je, uostalom, konstatirala i diskusija.

700 mještana na zboru birača u Vodicama

Prošlih dana u Vodicama je održan veoma uspješni zbor birača, na kojem su, osim 700 mještana, prisustvovali i drugovi Pere Škarica, sekretar Kotarskog komiteta SKH i Nikola Spirić, predsjednik NO-a kotara.

Drug Spirić se u svom opširnom izlaganju osvrnuo na historijat postanka Narodne vlasti u novoj Jugoslaviji. Posebno je biračima objasnio prava, ulogu i značenje budućih komunista. Nakon izlaganja druga Spirića, koje su prisutni pažljivo saslušali, birači su jednoglasno odlučili da se Vodiće priključe zajednici komunista Šibenik.

U diskusiji, koja je zatim uslijedila, mnogi birači su izrazili mišljenje da bi u budućnosti trebalo osnovati komunu Vodice, te su naglasili da je to mjesto u ekonomskom pogledu mnogo bolje od ostalih mjesta na kotaru.

U diskusiji je također sudjelovao i drug Pere Škarica, koji

GODIŠNJA KONFERENCIJA SAVEZA KOMUNISTA KOTARA I GRADA

Godišnja konferencija Saveza komunista kotara i grada održat će se u subotu i nedjelju 12. i 13. o. m. u velikoj dvorani »Partizana«.

Dnevni red konferencije
1. Izvještaj o radu komiteta
a) izvještaj Kotarskog komiteta SK
b) izvještaj Gradskog komiteta SK
2. Izbor Kotarskog komiteta Saveza komunista.
Konferencija počinje u subotu u 16 sati.

SVEČANA PREDSTAVA U NARODNOM KAZALIŠTU

U ponedjeljak je u Narodnom kazalištu održana svečana predstava »Potez kistom« od Pere Budaka, koju je u čast 8. marta — Međunarodnog dana žena organizirao Gradski odbor Socijalističkog saveza.

Osim velikog broja građana, osobito žena, predstavi su prisustvovali predstavnici Narodne vlasti, Gradskog i Kotarskog komiteta SK, Jugoslavenske narodne armije, političkih i društvenih organizacija, te javni i kulturni radnici.

JEZERANI PRIKUPLJAJU SREDSTVA ZA ELEKTRIFIKACIJU MJESTA

Već u nekoliko navrata biran je u Jezerima odbor za elektrifikaciju, međutim, ovaj koji je nedavno izabran, izgleda da je najagilniji. Članovi odbora ulažu mnogo napora kako bi se što prije sakupili prilozima za elektrifikaciju. Samo u jednom danu odbor je sakupio 200 kg ulja, iako još nisu posječena sva domaćinstva. Mještani živo diskutiraju o radu odbora i pozdravljaju njegovu aktivnost.

Po onome što se čuje u selu, može se očekivati da će prilozima biti veći, jer su i ekonomske mogućnosti Jezerana ove godine mnogo bolje. Isto tako se mogu čuti mišljenja, da nitko u Jezerima ne bi smio izostati od ove akcije, jer je elektrifikacija od ogromnog značenja za cijelo selo.

D. Martinović

Rad NO-a gradske općine Izmjene u Odluci o upravljanju stambenim zgradama

Na posljednjoj sjednici NO-a gradske općine, između ostalog, izglasana je Odluka o izmjeni III. odluke za primjenu Uredbe o upravljanju stambenim zgradama. U čl. 36 izmjenjena je skala prema kojoj je vlasnik dužan da postotak najamnine uplaćuje u fond za stambenu izgradnju. Skala sada glasi:

1. Od 12.001 do 24.000 Din 20%
2. od 24.001 do 50.000 Din 60%
3. od 50.001 do 75.000 Din 70%
4. od 75.001 do 100.000 Din 80%
5. preko 100.000 Din 90%

Ukoliko najamnina za pojedine poslovne prostorije ne će iznositi više od 50% od najamnine koja se za te poslovne prostorije plaćala prije stupanja na snagu III. odluke za primjenu Uredbe o upravljanju stambenim zgradama, onda će se doprinos u fond za stambenu izgradnju uplaćivati po povlaštenoj skali:

1. Od 12.001 do 24.000 Din 20%
2. od 24.001 do 50.000 Din 30%
3. od 50.001 do 100.000 Din 40%
4. preko 100.000 Din 50%

Izmjenjen je i čl. 39 u kojem

se navodi da će najamnina za poslovne prostorije onih kuća privatne vlasnosti, koje nisu ušle u stambenu zajednicu, a vlasnici u njima ne stanuju, naplaćivati vlasnik kuće. On je dužan da od te najamnine uplaćuje stanoviti postotak u fond za stambenu izgradnju NO-a gradske općine prema godišnjem ukupnom iznosu te najamnine po sljedećoj skali:

1. Od 1 do 50.000 Din 50%
2. od 50.001 do 75.000 70%
3. od 75.001 do 100.000 80%
4. preko 100.000 Din 90%

Međutim, ukoliko najamnina za pojedine poslovne prostorije u tim kućama ne iznose više od 50% od najamnine, koja se za te poslovne prostorije plaćala prije stupanja na snagu III. odluke za primjenu Uredbe o upravljanju stambenim zgradama, uplaćivati će se u fond za stambenu izgradnju 50% bez obzira na ukupni godišnji iznos, koji se ostvaruje tom najaminom. Preostali dio najamnine vlasnik će zadržati u (Nastavak na 2. strani)

Ne ćete od mene nikad ništa saznati

Među drugaricama, koje su svoje najljepše godine i mladost dale za naš Pokret, posebno se ističe lik Lepe Šarić.

Lepa potiče iz siromašne porodice sa sela, koja je u potrazi za boljim životom iselila za vrijeme Prvog svjetskog rata u Ameriku. Tamo je Lepa i rođena, u Hobokinu, predgrađu New-Yorka. Vrativši se poslije svršetka rata u domovinu, u nadi da će oslobođena i ujedinjena zemlja pružiti bolje uslove života, nastanila se u Šibeniku, pored ostalog i radi toga, jer su njeni roditelji tvornički radnici u Crnici, željeli da školuju svoju djecu. Ekonomski kriza tridesetih godina i smrt majke jedva su dozvolili da Lepa svrši 5 razreda osnovne škole, tako da je njen otac bio prisiljen 1933. g. zaposliti svoju 14-godišnju kćer da sama zarađuje kruh.

Radila je u tekstilnoj tvornici kod Šare. Ali je zbog teških uslova rada napustila poslije godine dana ovu tvornicu i prešla u tekstilnu tvornicu »Antića«, gdje su uslovi bili povoljniji. U tim godinama počinje njen rad u sindikalnom pokretu, u Radničkom sportskom klubu i kasnije u URSS-u. Bila je član grupe mladih tekstilnih radnika, koji su 1939. godine osnovali sindikalnu sekciju tekstilnih radnika u URSS-u. Te godine bile su godine njenog revolucionarnog dozrijevanja. Kroz rad u sportskom klubu, kroz kulturno-prosvjetne priredbe, sastanke, čitanje radničkih novina, napredne štampe i beletristike bogati se njen život novim saznanjima. Gorki, Strindberg i Silone bili su joj najomiljeniji pisci. Iako je radi slabog zdravlja bila prisiljena da napusti posao, nije se odvajala od rada u sindikatu. Sukobi s policijom, i sad već ilegalni sindikalni rad povezan u razne opasnosti, nisu je pokolebali, već naprotiv stvarali su od nje prkosnog borca. Tako je kroz svakodnevnu aktivnost i agitaciju izrastala iz tihe, suzdržljive i povučene djevojke nesalomljiva volja i upornost mlade radnice, koja sad već zna svoj cilj. U to doba, upravo pred rat, postala je skojevka.

Bila je kao i druge djevojke, puna djevojačkih snova, ali saznanje, da su bez borbe isprazne sve želje i ostvarenja, jačalo je njenu energiju. Drugu, koga je voljela, ponijela je iz grada pušku i predala mu na polasku u partizane. Od prvih dana rata učestvovala je u sakupljanju oružja i municije i pomagala u organizaciji ustanka.

2. studenoga 1941. godine, kad su položeni prvi buketi cvijeća na grob prvih žrtava fašizma, nad njim je zalepršala proleterska zastava. To je bilo djelo Lepe i njenih drugarica. U isto to doba trebalo je prenijeti bombe sa Šubićevca u kuću Nikice Zenića na Goricu. Bilo je toga mnogo. Kako prenijeti tu količinu pored policije, žandarmerije i agenata? Kao po vrpce iz ruke u ruku prenašale su Lepa, Danica, Mladinka i Vuška korpe prepune »krumpira« prekrivene odozgo onim prvim krumpirima.

Uoči Prvog maja 1941. godine grad je osvanuo u letcima i

Lepa Šarić

antifašističkim natpisima. U »Kalelargi« je Lepa sa grupom omladinaca ispisivala naše prkose, želje i proteste.

Ali, taj rad nije mogao ostati nezapažen. 1942. g. u studenom bila je zatvorena, preslušavana i maltretirana na policiji da bi odala ljude iz Pokreta. Nisu saznali od nje ništa. Pustili su je. Te godine postala je član Komunističke partije.

Početkom 1943. g. internirana je na Molatu. Ni tamo nije ostala skrštenih ruku. Kao član logorskog rukovodstva stalno je radila, brigala se o ljudima i podizala moral. Tamo je doživjela drugi rat. Radi brata partizana otac joj je kao taoc držan na Molatu i prilikom jedne akcije strijeljan.

Po povratku s Molata htjela je ići u partizane, ali je radi iscrpljenosti i bolesti zadržana u Šibeniku da se oporavi. Tada je postala sekretar Gradskog komiteta SKOJ-a i nastavila sa radom u gradu. Jednom ju je brat, kad je došla k njemu, zaustavljao da ostane

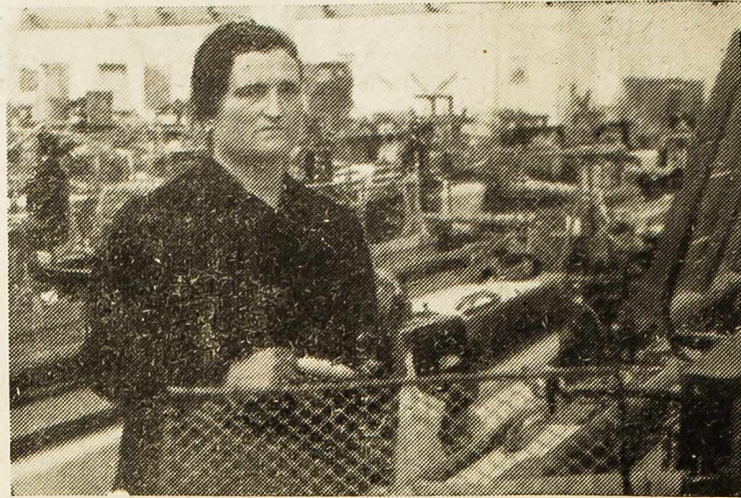
u partizanima, jer je već bila zapažena u gradu kao aktivista, ali nije htjela, jer — trebalo je još nešto da svrši u gradu. Mnogi drugovi su otišli iz grada i sav ilegalni rad ostao je uglavnom na omladini i ženama. Trebalo je sad voditi brigu da se familije pošalju u zbjeg, trebalo se starati za hranu, za prihvat mnogih ljudi na vezama, trebalo je smjestiti ilegalca, primiti ranjenog druga, utješiti bolesnu drugaricu, trebalo je dalje organizirati radne akcije i diverzije, trebalo je . . . , a šta sve nije trebalo? Bila je svagdje prisutna. Znala je za onaj strah, koji je često pratio prve korake, mladog aktiviste i, kad god ga je osjetila kod druga ili drugarice, nastojala ga je otkloniti. Tada ih je ispraćala i na rastanku još jednom mahнула rukom. To je bio i pozdrav i ohrabrenje. Svi koji su radili sa Lepon sjećaju se one ogromne vjere, samopouzdanja i one neobične blagosti koja je izbijala iz njenih očiju.

Ali ovaj organizam od djetinjstva neishranjen i načet tuberkulozom, zahtijevao je sasvim druge uslove života. Često su je drugarice opominjale, da više misli na sebe, da se ne izlaže toliko, ali nitko je nije mogao svrnuti. Kod nje je bila pohranjena sva članarina SKOJ-a, novac od raznih pomoći i priloga, koje je primala. Nikad se nije tim novcem poslužila, i ako je često bila gladna i bez sredstava.

U lipnju 1944. g. bila je ponovo uhapšena. Fašisti su je odveli i zatvorila u Zablauču ali ovog puta da s njom obračunaju. Pao im je u ruke ogroman skojevski arhiv, koji su našli kod nje. Htjeli su pod svaku cijenu da doznaju od nje još neke stvari. Služili su se najraznovrsnijim sredstvima, od batinanja do silovanja u grupama. Nije im odala ništa. Tjerali su je u »bodulskoj« nošnji da hoda po terenima Zablauča ne bi li tako otkrili nekog ilegalca ili aktivistu. Iznemoglu i iscrpljenu dovodili su je pred mitraljez, da je zaplaše strijeljanjem, a kad ni to nije uspjelo natovarili bi joj mitraljez na leđa da ga nosi. Izbijena cokolama, izudarana štapovima i čime su mogli, vraćali su je svu modru i otečenu s tih višesatnih mučenja i mrcvarenja, ali poslije svega prkosno im je govorila: »Ne ćete od mene nikad ništa saznati.« Četvrtu noć u cik zore odveli su je svu iznemoglu i polumrtvu. Nikad se nije saznalo što su zlikovci s njom konačno učinili. Nigdje nema njenog groba.

K. Š.

Međunarodni dan žena

Mara Batagaj

One upravljaju tvornicom

Tvornica tekstila i užarije »Jadranka« spada u one naše objekte, u kojima je zaposlen najveći broj žena. I u radničkom savjetu, koji djeluje veoma uspješno, većim dijelom zastupljene su žene. Gotovo sve one već dugo godina rade u ovoj tvornici, u kojoj se ističu besprimjnim radom. Iako ih poslije 8-satnog radnog vremena kod kuće čeka isto tako težak posao, ipak mnoge od njih dobro poznaju problematiku svog poduzeća. One su, čak štaviše, u potpunosti svladale tehniku rada na svojim radnim mjestima. Zelju direktora tvornice, da njihova imena objavimo u našem listu, rado ispunjavamo. To su: Srećka Gašpić, Mladinka Klarić, Lela Krunić, Marija Jušić, Marija Konti, Bosilja Miladinović, Anka Labor i Zdenka Čičmir.

Od 116 žena, koje rade u ovoj tvornici, 87 ih je uključeno u proizvodnju sa normom, dok se ostale nalaze na reznim pomoćnim radnim mjestima. 45 radnica, od kojih svaka radi na 6 strojeva, je u toku 1954. godine stalno izvršavalo normu stopostotno, a mnoge su je čak i premašile. Među njima se osobito ističu: Mladinka Klarić sa 110%, Duma Lambaša 110%, Srećka Gašpić 115%, Marija Franulović 108%, Barica Magličić i Marija Nakić 113% i Darinka Čelar 120%. Ova posljednja služi za primjer svima ostalim. Majka je jednog djeteta, a tvornička radnica je punih 9 godina. Ona je kadra da s uspjehom radi u svim odjeljenjima tvornice, a ukoliko se ukaže potreba ne zazire ni od transportnog rada.

Najstarija radnica u tvornici je Mara Batagaj, koja, iako se nalazi već u godinama, izvršava normu stopostotno. Ona voli svoj posao i stroj na kojem radi pu-

nih 18 godina. Prije rata bila je aktivni član URSS-a. Više puta učestvovala je u štrajkovima, a u toku rata aktivno je surađivala za NOP. Kata Rak, dugogodišnja tekstilna radnica, vrši dužnost brigadinke. Kad radi na stroju, redovito prebacuje normu.

Da je radni kolektiv u protekloj godini izvršio plan proizvodnje sa 90%, razlog je u tome, što je od travnja mjeseca 1954., kada je poduzeće primilo na posao 40 nekvalificiranih radnica, uveden rad u dvije smjene. Pomankanje električne energije i sirovina također je utjecalo da plan u cijelosti nije bio izvršen. U siječnju ove godine plan proizvodnje je premašen. On iznosi 101%, a u veljači čak 105%. To je rezultat bolje organizacije posla kao i većeg zalaganja cijelog radnog kolektiva. J.

Rad NO-a gradske općine

(Nastavak sa 1. strane)

ime pripadajućeg vlasničkog dijela, troškova upravljanja i troškova održavanja kuće odnosno tih poslovnih prostorija.

Na sjednici je također riješeno da se rasformira Uprava komunalnih službi i da se osnuju zasebne ustanove za pojedine vrste komunalnih djelatnosti. Tako će ustanova »Put« voditi brigu za gradske ulice i kanalizaciju, te za javnu čistoću. »Uprava komunalnih službi« upravljala bi tržnicom, ribarnicom, klaonicom i gradskim kupalištima, dok bi ustanova »Groblja i javna zelenila« vodila brigu o gradskim grobljima, uključujući tu i vršenje pogrebnih usluga, a isto tako i o javnom zelenilu i nasadama.

žavali su se Vrljci. Naš tenk, kojeg su zarobili borci VIII. brigade, uputio se u pravcu kolone. Njime je upravljao komandant Drago Živković. Naše čete postavile su sjeverno od izvora rijeke Krke. Okršaj je bio žestok. Njemački tenkovi su sipali vatru. Naš tenk je ispalio sve granate i potom spaljen. Na podnožju Debelog brda vodila se borba do kasno poslije podne. Nijemci nas nisu nikako mogli slijediti uz Debelom brdo. U ovim borbama Marija Škoti se nalazila na cesti među borbama iz II. i III. bataljona. Istrčavši da pomogne zaviti ranjene borce, neprijateljski rafal ju je izrešetao.

Kao u VIII. brigadi, tako i u svim brigadama i divizionima diljem naše domovine žene, boreći se rame uz rame sa muškarcima, pridonijele su velikoj pobjedi Narodne revolucije. Mnogo je bilo žena koje su svojom herojskom smrću spašavale drugove. Među inim primjerima napisani su i ovi retci, koji podsjećaju na pale žrtve našeg grada.

Mile Grgurević

7 dana

U BEOGRADU POČINJE ZAJEDNIČKO ZASJEDANJE oba doma Savezne narodne skupštine. Na dnevni red skupštine, stavljen je izvještaj Saveznog izvršnog vijeća za 1954. godinu i ekspozice predsjednika Republike Josipa Broza Tita o vanjskoj politici.

PREDSJEDNIK SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE Moša Pijade, izrazio je uredniku Jugopresa svoje zadovoljstvo povodom potpisivanja sporazuma o ustanovljenju Balkanske savjetodavne skupštine, kao i nadu da će članovi novog tijela naći načina i mogućnosti, da ga učine stvarno efikasnim i jednim od značajnih faktora u zajedničkom životu naroda zemalja Balkanskog saveza.

U SAVEZNOJ IZVRŠNOM VIJEĆU PROŠLIH DANA su na svečan način predana odlikovanja licima povodom 10-godišnjice osnivanja UDB-e. Odlikovanja je predao i odlikovanima čestitao potpredsjednik Saveznog izvršnog vijeća Svetozar Vukmanović.

ODBOR ZA ORGANIZACIJU VLASTI i upravu Savezne skupštine usvojio je zakonski prijedlog, kojim se mandat radničkih savjeta privrednih poduzeća, koji su izabrani u 1954. godini, produžuje do redovnih izbora u 1956. godini. Produženje mandata se ne odnosi na ona poduzeća u kojima je do dana stupanja na snagu ovog zakona izvršen u 1955. godini izbor radničkog savjeta.

POSILIJE OBLASKA NEKOLIKO EVROPSKIH ZEMALJA, u Beograd je doputovao Takin Tin, ministar za agrarnu reformu Burme. On je na aerodromu izjavio, da će svoj »boravak« u Jugoslaviji iskoristiti da prouči dostignuće Jugoslavije na ekonomskom polju, naročito u oblasti poljoprivrede.

U RIJEČKOJ I OSTALIM NASIM LUKAMA istovareno je prošlog mjeseca oko 140.000 tona pšenice, koja je prevezena sa 15 brodova iz USA. Prema obavještenjima, koje je dobila Savezna uprava za ishranu, iz američkih luka isplavila su još 22 broda sa 185.000 tona pšenice, u toku je utovar još 10 brodova.

KAKO JAVLJA PAROBRODARSKA AGENCIJA LOYD, japanski brod »Ajuzan Maru« od 7.100 tona i jugoslavenski brod »Slovenija« od 5.800 tona, sudarili su se u magli u blizini Nju Džersija (SAD). Japanski brod je oštećen iznad gaza, te je otplovio za Filadelfiju. »Slovenija« je oštećena na prednjem dijelu i nastavila je put za New York.

BRITANSKI MINISTAR OBRANE IZJAVIO JE, da postoji protusredstvo za napad hidrogenskom bombom i da Velika Britanija sada radi na tome da ga pronade. On je rekao, da će se Britanija potruditi da stvori novi program teritorijalne obrane u slučaju napada neprijatelja, koji koristi hidrogensku bombu.

IZ OVLAŠTENIH WASHINGTONSKIH IZVORA saznaje se, da je između američke, britanske i francuske vlade u toku razmjena mišljenja o mogućnosti održavanja konferencije ministara vanjskih poslova ovih zemalja. Prema predviđanju, konferencija bi se imala održati u Washingtonu.

AMERIČKA KOMISIJA ZA ATOMSKU ENERGIJU saopćila je, da će 40 učenjaka i inženjera iz 20 zemalja pohadati prvi tečaj tehničke škole za nuklearna istraživanja, koja se otvara u laboratorijama komisije u okolicama Čikaga.

Žene u borbi

U danima Narodne revolucije, žene iz svih krajeva naše zemlje odazvaše se pozivu Komunističke partije na ustanak. Beskrajni primjeri i herojske borbe naših žena upisane su zlatnim slovima u historiji NOB-e. Naš grad nakon deset godina živo se sjeća divnih primjera nadčovječanske borbe naših omladinki, koje padoše na bojnom polju, dajući svoj mladi život za slobodu.

Sivo maglovito jutro dočekalo je borce na Movranu. Mraz je hvatao neprospavane i prozeble borce. Neprijatelja se očekivalo svakog časa. Njemačke kolone iz Knina i Drniša već su se dokopale sela Ramljani u dolini Muća. Movran, najstaknutija kota planine Moseć, čudno se dojmio tog jutra. Bijaše to 29. X. 1943. godine. Rano ujutro tutnjava tenkova i kamiona muklo je odzvanjala dolinom Muća. Napetost, da će neprijatelj svakog časa nastupiti krilnim osigura-

ranjem, rastrijeznila je mamurne borce. Prvi izviđači javiše, da se neprijatelj u streljačkom rasporedu penje obroncima Moseća. Svačije oko je budno pratilo, prodirući pogledom kroz maglu, koja je i dalje zastirala vidik. Odjednom iza naših leđa neprijatelj je udario. Mitraljeski vod, u kojem su se nalazile drugarice Smilja Jurić i Biserka Tambača, bijaše u neposrednoj blizini neprijatelja. Desetina, koja je bila u najbližem rasporedu, postavi se licem u lice. Obostrana žestoka vatra pojačavala se iz časa u čas. Granate su padale na sve strane. Naši bombaši nakon bačenih prvih bombi odlučivo izvršiti juriš. Neprijatelj, već se dovinuo do naših položaja. Nadmoćnost neprijatelja ukliještila je naše borce. Opolkoleni, oni su se lavovski branili. U toj žestokoj vatri Nijemci su usmjerili svoj cilj na mitraljesko gnijezdo, u kojem su se nalazile

Smilja i Biserka. U toj vatri i magli borci su izdržali čitav sat, i Nijemci ih ne uspiješe izbaciti iz tih položaja. Neprijatelj je uzimao postepeno sipajući snažnu vatru. U zadnjim trenucima minobacačka mina smrtno je ranila Smiljanu. Biserka osjećajući da je Smiljana pala, poleti u tom pravcu, ali podmuklo neprijateljsko tane i nju ubije. U tom danu kratke ali teške borbe izgubismo naše dvije hrabre drugarice, koje vršeci svoju dužnost padoše za slobodu svoje domovine.

U krvavim okršajima na Bagajčiču I. četa II. bataljona se povukla. Nastup IV. bataljona neprijatelj je dočekao žestokom vatrom. Već potisnuti na ivicama klisure, neprijatelj se grčevito branio. Borci su korak po korak nastupali. Sve više se sužavao front. U posljednjim trzajima neprijatelj je sipao vatru. Nada Zaninović vršeci svoju dužnost kao četna bolničarka išla je u uporedo sa borbama iz prvih linija. Na dohvrat ručnih granata i Nijemci poduzeše protunapad,

ali nemoćni pod silnim naletom partizana uzmaoše. Goneći neprijatelja sve dalje i dalje, neprijateljsko zrno smrtno pogodi Nadu.

Bolnica XX. divizije spuštala se prema moru. Iz Ogorija se uputi patrola, spuštajući se cestom prema dolini Muća. Duga kolona sporo se kretala. Njemačka komanda je prema izvjesnim podacima doznala o prolazu bolnice. Jedan njemačko-ustaški trup je već čekao u zasjedi kod najužeg klanca. Patroli su Nijemci pustili netaknutu. Njihov cilj je bio udariti na glavninu kolonu. Noć je bila vedra. Prošlo je pola noći, kad je naišla glavna kolona ranjenika. Nijemci otvorili paklensku vatru, u kojoj padoše Janja Mikulantra smrtno pogodena.

Jedinice VIII. brigade silovito su upale u Vrljku. Garnizon je vještijim manevrom razoružan. Očekivala se ipak intervencija neprijatelja. I zbilja, rano poslije podne, krivudavom cestom iz Knina, njemački tenkovi pribli-

žavali su se Vrljci. Naš tenk, kojeg su zarobili borci VIII. brigade, uputio se u pravcu kolone. Njime je upravljao komandant Drago Živković. Naše čete postavile su sjeverno od izvora rijeke Krke. Okršaj je bio žestok. Njemački tenkovi su sipali vatru. Naš tenk je ispalio sve granate i potom spaljen. Na podnožju Debelog brda vodila se borba do kasno poslije podne. Nijemci nas nisu nikako mogli slijediti uz Debelom brdo. U ovim borbama Marija Škoti se nalazila na cesti među borbama iz II. i III. bataljona. Istrčavši da pomogne zaviti ranjene borce, neprijateljski rafal ju je izrešetao.

Kao u VIII. brigadi, tako i u svim brigadama i divizionima diljem naše domovine žene, boreći se rame uz rame sa muškarcima, pridonijele su velikoj pobjedi Narodne revolucije. Mnogo je bilo žena koje su svojom herojskom smrću spašavale drugove. Među inim primjerima napisani su i ovi retci, koji podsjećaju na pale žrtve našeg grada.

Mile Grgurević

Možda već sutra

Pomanjkanje sredstava za stambenu i komunalnu izgradnju nije razlog za rezignaciju. Naravno, to ne može biti nešto više od okolnih, ali kod prve verzije bi se uglavnom radilo o garsonijerama, a kod druge o stanovima. Prednost prve: što se lakše može uključiti u hotel — postojeći ili pak budući.

Pitanje je osjetljivo. Dobro dio drugova se slaže s prvom verzijom. Ipak se teško konačno odlučiti. Pitat će se mišljenje i Društva inženjera i tehničara. Tako će se doći do odluke i onda predati investitoru, koji bi gradio. A takav postoji.

A sredstva? Pa i tog će jednom biti. Taj čas treba dočekati pripremno!

TRIBARNICA

To je zaista grobna. I trebalo bi je srušiti. Doduše, ruši se ona sama, ali ipak još uvijek služi svrsi. Trebalo bi je srušiti i s drugih razloga. Preko terena, na kojem je, prolazi trasa novog kolskog puta regulirane obale.

Ali njezino rušenje zahtijeva novu ribarnicu. Nova ribarnica je predviđena u predjelu Drage. Gradnja u Dragi zahtijeva rušenje nekog manjeg objekta. Manji objekt, iako možda trošan, zahtijeva smještaj stanara. Stanari stan, a stanovi . . . i gdje je tome kraj?

Dakle, potrebno je jedno privremeno rješenje, kojim bi se ovo vrzino kolo prekinulo. Predlaže se: ribarnicom u boksove nove tržnice.

Nego, ribarnicu ne bi rušili zbog ribarnice, već zbog toga da se uredi put do novog pristaništa pinice. A da bi se taj put povukao i kako valja asfaltirati, treba — pa naravno! — novaca. A novaca — nema.

Nije li zato prerano donositi zaključke, kad su vezani uz problematično dobijanje sredstava i jedno ne baš sretno privremeno rješenje smještaja ribarnice?

Kad se i ako se dobiju sredstva, bit će lakše i stvar riješiti. A za sada neka se dovrši obala do kule!

OKOLIŠ KATEDRALE

Tko se ne bi složio, da se to uredi. Ali kako? To još nitko ne zna. Svakako, uređenje tog pre-

dvani od pročelja zgrade, koja se sada dovršava. U oba slučaja zgrada bi mogla biti nešto viša od okolnih, ali kod prve verzije bi se uglavnom radilo o garsonijerama, a kod druge o stanovima. Prednost prve: što se lakše može uključiti u hotel — postojeći ili pak budući.

Pitanje je osjetljivo. Dobro dio drugova se slaže s prvom verzijom. Ipak se teško konačno odlučiti. Pitat će se mišljenje i Društva inženjera i tehničara. Tako će se doći do odluke i onda predati investitoru, koji bi gradio. A takav postoji.

A sredstva? Pa i tog će jednom biti. Taj čas treba dočekati pripremno!

To su razlozi, da su se drugovi iz gradskog odbora obratili ing. arh. Biliniću s pouzdanjem da će on moći s najviše razumijevanja i najuspješnije riješiti taj problem.

Vjeruje se da je ing. arh. Bilinić prihvatio ponudu gradskog odbora, pa možemo očekivati, da će se skoro pristupiti onome, što svi naši građani žele: konačnom uređenju okoliša katedrale, koje bi se izvelo, obzirom na sredstva, u etapama.

KAVANA NA POLJANI

Ona žuta zgrada na Poljani još stoji. Ali dokle? Sredstva, s kojima se raspolaže, ne dozvoljavaju da se misli na rušenje tog objekta. Ne postoji ni nadomjestak za nju. Pod njezinim krovom su: jedina dvorana za predavanja i konferencije u Šibeniku, Mjesno sindikalno vijeće, biblioteka MSV, kavana, prostorije razglasne stanice, prostorije udruženja. Treba li još, pa da se kaže, koliko vrijedi u životu grada! Ali jednom će ta zgrada sama dati otkaz svim svojim stanarima. Jednostavno, ona je tako dotrajala, da će se početi raspadati.

Dakle, nije neaktuelno da se misli, što onda na tom mjestu, kad zgrada ode. Sve ustanove i organizacije, koje su pod njezinim krovom, pači će po zakonu nužde drugi krov. Ali kad ostane prazan prostor, treba misliti, čime da se ispuni. Da li opet kavani, ili neku drugu zgradu, da li ostaviti gole bedeme, urediti park, ili što?

Odgovor na ova pitanja trebat će nam, možda, za nekoliko godina, ali odgovor će, možda, trebati i već sutra.

Neki misle, da ne bi trebalo na istom mjestu ponovo izgraditi kavani, jer da će još jedna biti na obali, a nije isključeno, da će budući Dom JNA biti lociran prema sjeveroistočnoj strani Poljane, tako da bi i Dom bio jedno mjesto sastajanja građana.

Neki su da se na Poljani ne izgrađuje ponovo kavani i radi toga što će Poljana prestati biti gradski centar . . .

I osmogodišnja škola, koja oskudijeva s prostorom, zainteresirana je za to mjesto.

Sve su to stvari o kojima se može i treba mnogo govoriti. Međutim, jedno je jasno, da treba još danas znati, što će tamo doći i da se za buduće uređenje tog mjesta treba pobrinuti.

Potražit će se savjet i od DIT-a. Neka tih naših stoosamdeset inženjera i tehničara reknu svoju. Grad, u kojem žive i rade, opravdano očekuje od njih pomoć u savjetu, jer, kakav će nam biti grad, stvar je svih građana, a posebno onih, koji su strukom vezani za te i takove probleme.

O svim tim stvarima, čija se izvedba i konačno rješenje može očekivati i duže vremena, predmet su razgovora u gradskom odboru, a posebno u komunalnom odjelu i savjetu. Nije ne-realno govoriti o ovim problemima, jer tko hoće dobro upravljati, treba da je u svako doba spreman za buduće potrebe i mogućnosti.

Iz kojima na srcu leži razvitak tu-

Primjer ostalima

U vezi akcije koju provodi Kotarsko-gradski odbor Crvenog križa u Šibeniku, gotovo svakog dana vrše se prijave dobrovoljnih davalaca krvi. Kako saznajemo ne će biti ni jednog poduzeća i ustanove, koja se ovoj plemenitoj akciji ne će odazvati. Broj dobrovoljnih davalaca krvi svakim danom sve više raste. Ipak je najveći odaziv dosad zabilježen u Općoj bolnici u Šibeniku. Za ovom ustanovom, vjerujemo, ne će zaostati ni ostale ustanove i poduzeća u gradu.

Odjel za transfuziju krvi u Općoj bolnici ima pune ruke posla. Taj je odjel dosad uzeo krv od ovih lica. To su: Slavko Veldić, dr. Katica Valeš, Berislav Erceg, Joso Bračanov, Marinko Baranović, dr. Ivo Merlak, dr. Srećko Postružnik, dr. Mirko Kastović, Joso Petrović, Slavka Olivari, Ivanka Šišara (Bolnica) Marija Nakić, Zoran Krnić, Milija Mejić, Marija Vučenić, Ivka Erceg (»Jadranka«), te Ivo Mikulandra, Frane Belamarić, Frane Juras, Marko Krička, Rozarijo Radić i Krste Pilipac (Tvornica elektroda i ferolegura). Za primjerom ovih naših građana vjerujemo da će poći i ostali radni ljudi našeg grada.

ZAVRŠIO ZDRAVSTVENI TEČAJ

U Gorišu je ovih dana s uspjehom završio zdravstveni tečaj — prvi ove godine na kotaru. Tečaj je pohađalo 13 omladinki pod rukovodstvom učiteljice Nevena Dunkića, koji je pokazao mnogo volje i smisla. Za uspjeh ovog tečaja on zaslužuje posebno priznanje.

Konstituirajuća skupština Savjeta stambene zajednice

Za predsjednika izabran Marijan Maroti

7. o. mj. održana je u prostoru foyera Narodnog kazališta konstituirajuća skupština Savjeta stambene zajednice. Skupštini su prisustvovali svi predsjednici kućnih savjeta. Nakon što je pravni referent NO-a gradske općine dr. Anton Smolčić razjasnio prisutnima Uredbu o upravljanju stambenim zgradama kao i propise iz III. odluke NO-a o primjeni Uredbe o u-

„Potez kistom“ na sceni šibenskog kazališta

Dakle, ovo je treće kazališno djelo mladog i talentiranog dramatičara Pere Budaka, koje se izvodi u našem gradu. Prošle godine dramska sekcija RKUD »Kolo« izvela je njegovu popularnu komediju »Klupko«, a ansambl šibenskog kazališta — snažnu i dramatskim akcijama natopljenu dramu »Mečava«, djelo iz burnog i mečavama zapljuskivanog života kršne Like, djelo, koje je još uvijek, poslije Matkovićeve drame »Na kraju puta« i Horvatove »Rasprodaje savjesti«, jedno od najvećih dramskih ostvarenja u našoj poslijeratnoj dramatičariji.

A Budakova nova drama »Potez kistom«, čijoj smo subotnoj (5. III.) praiizvedbi (jer je to njeno prvo prikazivanje u zemlji) prisustvovali — recimo odmah i bez oklijevanja — nije nas baš fascinirala, jer umnogome zaostaje za »Mečavom«. No, možda nas je onda oduševila? Da, u lijepoj mjeri! Zustriti i tečni dijalozi, nadasve uvjerljive situacije i psihološka ekspresivnost živih i punokrvnih aktera, te sama otkosnica drame — machiavelizam u svremenijem i stoga crnijem ruhu — sve nas to podstiče na jednu jedinu konstataciju: zanimljivo dramsko djelo!

Paul Maurin je najsofženija ličnost u drami, pa prema tome, Krešimir Zoriću možemo od srca čestitati, što nam je na sceni uspio onako dočarati odbojni i odvratni lik čovjeka, lišenog najosnovnijih ljudskih vrednota. Zorić je igrao uvjerljivo i osjećalo se, da proživljava svoju ulogu, a to se je naročito osjetilo u onoj dinamičnoj sceni, kada njegov Paul šamara nemoćnu Luciette.

Branko Matić u ulozu mladog kipara George-a Vigny-a, nije dao onakvu glumu, kakvu smo od njega očekivali: nekako ukočen u ramenima i nedovoljno ekspresivan tokom čitave radnje, no, navlastito u scenama svade sa Paul-om, djelovao je

pravljanju stambenim zgradama, te način raspodjele i upotrebe stambenih prostorija, izabran je Marijan Maroti za predsjednika Savjeta stambene zajednice. Skupština je također donijela rješenje o plaćama radnika i službenika u okviru propisa, koje je svojevrjemenom donio NO gradske općine a odnosi se na plaće radnika i službenika Stambene uprave.

Godina najvećih uspjeha Turističkog društva Šibenik

U nedjelju je u prostorijama Mjesnog sindikalnog vijeća održana godišnja skupština Turističkog društva, kojoj su, pored brojnih članova i ljubitelja turizma, prisustvovali i predstavnici turističkih društava s područja šibenskog kotara, zatim Drniša i Knina, te predstavnik regionalnog saveza turističkih društava za Sjevernu Dalmaciju drug Maštrović iz Zadra.

I izvještaj i diskusija pokazali su nesumnjivo da je protekla godina bila veoma uspješna u radu ovog mladog ali agilnog društva. Ono je razvilo svestran rad u pravcu proširenja turističke aktivnosti na svom području. Na inicijativu ovog društva dosad je osnovano devet turističkih društava, uključivši i ona u Drnišu i Kninu. Ono je na ovom polju društvene djelatnosti uspjelo okupiti velik broj ljudi, kojima na srcu leži razvitak tu-

prilično blijedo i neuvjerljivo. Svojom snažnom i impresivnom kreacijom gospođe Mary Faire, Neva Belamarić nam je i ovoga puta dokazala, da posjeduje izvanredni glumački dar i da umije zablistati u različitim ulogama, kako u onima sa komičnim, tako i onima sa najtragičnijim akcentima. Od samog početka predstave, tj. od onih ojađenih trenutaka, kada pozira Paul-u za akt, pa sve do posljednje scene četvrtog čina, kada kćerku stisne u nijemi zagrljaj, njena gospođa Foir živjela je živim i punokrvnim životom, životom zavedene i ojađene žene.

Naivnu i još neiskusnu Irena Foire donijela je Greta Merle prirodno i nenametljivo. No, možda je njena Irena ispočetka, s obzirom na onaj zrelo sud o radovima dvojice umjetnika, bila nešto prenaivna, i suviše preopterećena kompleksom infatilitosti. Inače, nakon prvog čina, njena je gluma bivala sve uvjerljivija, sve intenzivnija da bi, najzad, publici »zaustavila dah« u sceni otimanja iz nesmiljenog Paul-ovog zagrljaja i u sceni telefonskog razgovora.

Odmah u početku, prije svih, trebali smo zabilježiti pravo otkrovenje: Sefika Korkut! To je talent svoje vrste, snažan i iskren. Kada smo je nedavno gledali na predstavi »Seve«, u ulozu služavke Marije, stekli smo dojam, da je njen »fah« komična prpošna uloga. Međutim, vidjevši je svega dva dana kasnije u sasvim oprečnoj, dramskoj ulozu, u ulozu nesretne djevojke Luciette, ostali smo iznenađeni: njena nas je gluma frapirala!

Antun Budak u ulozu glumca Jean-a Tharont-a je loš glumac, Ranko Kovačević u epizodnoj ulozu pjesnika Pierre Balogh-a nije nam imao, istina, ništa reći, no, vidjelo se, da ni jednim jedinim pokretom, ni jednom jedinim grimasom nije nam dao naslutiti iole dobrog glumca (Stanislavski: nema malih uloga, nego malih glumaca!).

Petar Petković (sudac) istakao se ležernošću i jednostavnošću svoje igre. Koliko li samo života i prirodnosti u njegovoj po tekstu maloj, ali po kreaciji velikoj roli!

Dalje su se istakli u svojim ulogama Irena Astrova (Margarita Sejean), Albert Druetter (Dr. Freddy Sejean), i Dušanka Ristić (Ketty Ferner).

No, unatoč nekim slabostima, kao i nekim neizrađenim i sirovim ulogama, neigranosti i pasivnosti statista u sudskoj dvorani, propustu u pogledu pravilnog izgovaranja riječi kod nekih glumaca, kao prenatrpanost scena u prvom činovima (atelier je bio potisnut čisto salonskim inventarom!) — unatoč svemu tome, proizvodnja ovog djela na sceni šibenskog kazališta bila je solidna i na neuobičajenoj umjetničkoj visini.

Drama »Potez kistom« režirao je daroviti redatelj Mirko Merle, a scenu je izradio inventivni Nikola Lovrić-Caparin.

Roko Dobra

„ŠIBENSKI LIST“

organ Socijalističkog saveza radnog naroda za grad i kotar Šibenik

Uredništvo, štamparsko poduzeće »Štampa«

Glavni

i odgovorni urednik

NIKOLA BEGO

Tekući račun: Narodna banka Šibenik broj 521—T—292

Rukopisi se ne vraćaju.

Pretplata za tri mjeseca Din 120.—, pola godine Din 240.—, za 1 godinu Din 480.—.

Život omladine

Aktivnost u Skradinskom polju

U prošloj godini nije se zapažao rad omladinske organizacije u Skradinskom Polju. Sastanci i dogovori nisu se održavali, a isto

OMLADINA SKRADINA NA RADU

Prošlih dana je oko 130 učenika osmogodišnje škole u Skradinu, sa nastavnicama - učiteljicama Adum Radojkom, Reljac Anom i Berić Ljubicom, zatim 30 članova NOH-a na čelu sa predsjednikom Bačić Ivanom, te nekoliko drugih iz Skradinskog Polja i Bičina sudjelovalo na dobrovoljnoj radnoj akciji. Oni su pet sati radili na čišćenju terena za podizanje voćnjaka.

Lijep primjer pokazala je Anka Verović, koja je zajedno s omladinom sudjelovala u toj akciji, iako ima nejakko dijete.

Za tu radnu akciju učesnici zaslužuju pohvalu.

Milan Perišić

Ističu se na fiskalturnom polju

U posljednje vrijeme rad Narodne omladine u Vodicama je znatno poboljšan. Ona se naročito ističe u djelovanju na fiskalturnom polju. Nogometni klub »Prvoborac«, u kojem je uglavnom zastupljena omladina, održao je nedavno godišnju skupštinu. Tom prilikom razmotren je prošlogodišnji rad društva. Donijeto je i niz korisnih zak-

tako nije se posvetila briga prikupljanju članarine. Danas, međutim, omladinska organizacija u selu pokazuje mnogo veću aktivnost. Održano je nekoliko sastanaka, na kojima se u prvom redu raspravljalo o učvršćenju organizacije. Sakupljena je sva zaostala članarina, a sređene su i članske knjižice.

Najveća teškoća je u tome, što se omladina nema gdje sastajati. Zbog toga je na sastancima organizacije razmotrena mogućnost uređenja prostorija u kojoj bi omladina koristila štampu, a isto tako održavala svoje zabave. U tome će im pomoći i poljoprivredna zadruga sa osjetnim novčanim prilogom. Na jednom sastanku omladinci su odlučili da u zajednici sa omladinom Skradina, nabave glazbene instrumente i da poprave puteve u selu.

ljučaka, koje omladinci već ostvaruju. Kako je nogometno igralište neprikladno, to je odlučeno da se nastave radovi na njegovom proširenju i uređenju. Tu akciju omladina je rado prihvatila, te je već do danas dalo oko 300 radnih dana, a predviđa se da će još toliko trebati do potpunog dovršenja igrališta. M.

gradske vijesti

Šibenik kroz tjedan SPORT

Poznati zagrebački pianista gostuje u Šibeniku

U srijedu 16. ožujka održat će se IV. koncert iz ciklusa »6 koncerata u pretplati«. Koncert

SMANJENE KOLIČINE POVRĆA I VOĆA

Nagla hladnoća i kišovito vrijeme u velikoj mjeri onemogućili su dovoz većih količina poljoprivrednih artikala na šibensku tržnicu. No ipak, to se nije odrazilo na cijene koje su gotovo ostale iste, zahvaljujući baš zalihama kojim je raspolagalo poduzeće »Voće«. Cijene su se kretale ovako. salata 60 dinara, krumpir 23, grah 70—80. kiseli kupus 52, kiseli krastavci i paprika 90, kisela kapula 90, naranče 260 (cijena im je snižena za 60 dinara), limun 340, suha šljivica 120, jabuke 80 (povećana cijena za 20 dinara), jaja 14 dinara komad, mlijeko 40, maslac 600, sir trapist 350, paški sir 600 i maslinovo ulje 250 dinara litra.

Usprkos zastoju u saobraćaju šibensko je tržište bilo dovoljno snabdjeveno sa mesom. I cijene su ostale iste, što nije slučaj u Zadru i Splitu. U prodavaonicama »Mesoprometa« govedina se prodavala po 220 dinara kilogram, teletina 240 i svinjetina 240 dinara. Međutim, u prodavaonicama privatnog sektora cijene ovim vrstama mesa bile su povećane za 20—30 dinara po kilogramu.

Ribarnica je ovih dana bila gotovo prazna. Jedino su ribari iz obližnjih mjesta dovezli neznatne količine gavuna, čija se cijena kretala oko 200 dinara kilogram.

prireduje poznati zagrebački pianista Jurica Murai.

Jurica Murai spada u red prvih naših pianista. On se naročito u zadnje vrijeme afirmirao kao solista a posebno u komornoj muzici. Do sada je nastupao u svim glavnim gradovima naše Republike, a prošle jeseni imao je nekoliko koncerata i u inozemstvu. Vrlo često nastupa na zagrebačkoj radio stanici, a u toku ove sezone izveo je »Baladu« Natka Devčića uz pratnju Državnog simfonijskog orkestra.

Na koncertu u Šibeniku Jurica Murai će izvesti »Preludij, koral i fugu«, jedno od najpoznatijih djela najistaknutijeg francuskog muzičara sedamdesetih godina prošlog vijeka Cesara Francka. Sonata op. 35 u b-molu koju će izvesti umjetnik, je najpoznatija

PRIMJERAN RAD NA UREĐENJU ŠUBIĆEVCA

Prošle godine je društvo »Šubićevac« sredstvima NO-a gradske općine izgradilo prilazni put od Ulice Miminac do tvrđave Šubićevac, osim jednog malog dijela između samih kuća. Sada je izgrađen i ovaj dio postavom stepeništa u dužini od 40 metara.

Taj rad obavila je Režijska grupa NO-a gradske općine na bazi dobrovoljnih radnih sati, koristeći kamen koji je izgradnjom tržnice u Dragi ostao slobodan.

Društvo Šubićevac odaje priznanje drugovima iz Režijske grupe, ističući ovaj slučaj kao primjer kako se može pomoći na uređenju našeg Šubićevca.

između triju sonata za klavir, koje je napisao »pjesnik klavira« Frederik Chopin. U njoj se nalazi popularna posmrtna koračnica, koja je instrumentirana za orkestar. U drugom dijelu koncerta bit će izveden popularni ciklus »Slike s izložbe« glavnog ruskog kompozitora Modesta Musorgskog. Ovo djelo je nastalo prilikom posmrtno izložbe slika kompozitorova prijatelja V. Hartmana, koje je na Musorgskog ostavila tako dubok dojam, te je izabrao deset karakterističnih radova i načinio ih ishodištem vrlo uspješnih djela. »Slike s izložbe«, jedno od najznatnijih djela ruske klavirske literature odaju kompozitorov bogat dar zapažanja, smisao za živopisnost i humor, za iskorištavanje specifično klavirskog kolorizma (J. Andreis).

Poznate kvalitete umjetnika, kao i vrijednost i pristupačnost programa, sigurno će osigurati doličan posjet ovom koncertu.

— b —

IZVOZ DRVETA

Iz šibenske luke isplovili su domaći prekoceanski brodovi »Timok«, »Užice«, »Rijeka« »Vis«, te talijanski brod »Maria Cozulich« i brod izraelske zastave »Dromt«, koji su na »Šipadu« krcali veće količine jelovog i bukovog drva, sandučnih dijelova i celuloze. Također je isplavio njemački brod »Nordmeer«, koji je doveo 10.500 tona pšenice. U luci se nalazi domaći prekoceanski brod »Titograd«, koji na »Šipadu« krci 450 m³ bukovog drveta i »Lovćen« koji krci olovo.

NARODNO SVEUČILIŠTE

U petak 11. o. mj. u prostorijama Mjesnog sindikalnog vijeća Mr. ph. Ante Franceschi, održat će predavanje: **Isključenje očinstva pomoću krvnih pretraga.** Početak predavanja u 19 sati.

Kinematografi

TESLA: premijera francuskog filma u bojama — GROF MONTE CHRISTO (I. dio) — Dodatak: Filmske novosti br. 8. (10.—16. III.).

Premijera francuskog filma u bojama — GROF MONTE CHRISTO (II. dio) — Dodatak: Filmske novosti br. 9. (17. do 23. III.).

SLOBODA: premijera belgijskog filma — BANKET KRIJUMČARA — (do 10. III.).

Premijera domaćeg filma — ANIKINA VREMENA — (11. do 15. III.).

DEŽURNE LJEKARNE

Do 12. III. — II. narodna ljekarna — Ulica Bratstva i Jedinstva.

OD 12. do 16. III. — I. narodna ljekarna — Ulica Božidara Petranovića.

IZ MATIČNOG UREDA

RODENI

Stanko, sin Josipa i Vjere Čelar; Aron, sin Arona i Albine Varga; Dragan, sin Ivana i Senke Katić; Ivica, sin Paška i Anice Grbeša; Zoran, sin Marka i Slavke Lalić; Vjera, kći Mile i Marije Mrđen; Dragica, kći Ivana i Ide Pačić; Miroslava, kći Slavoljuba i Zdenke Prvulović; Sabina, kći Petra i Anđelke Ujević; Gordana, kći Frana i Marije Tanfara; Živana, kći Ante i Marije Grgas i Gordana, kći Ljubomira i Dinke Brčić.

VJENČANI

Mirković Milan, kap. JRM — Zlatović Neva, trg. pomoćnik i Bujas Jos, cipelar — Komadina Marija, radnica.

UMRLI

Crnogaća Kata, rod. Nadarčić, stara 71 god.; Fabijanić Bepina pok. Josipa, stara 31 god.; Bakula Ružica, rod. Vrdčić, stara 49 godina; Morić Biserka Stipina, stara 1 god.; Ježina Zdravko Mirkov, star 2 god. i Ljubić Ivo Markov, star 2 god.

ZAHVALA

Povodom teškog gubitka našeg milog i neprežaljenog supruga oca i brata

dra. JUSTA MATAČIĆA

najtoplije zahvaljujemo svim rođacima, prijateljima i znancima na izraženoj saučestvu, kao i svima onima, koji su iskazali posljednju počast, isprativši ga do zadnjeg počivališta.

Naročito zahvaljujemo njegovim kolegama odvjetnicima, koji su mu u svemu bili vrlo susretljivi za vrijeme bolesti, kao i nama poslije njegove smrti.

Osobito zahvaljujemo uvaženom primariusu dru. Josipu Pasiću, koji je sa najvećim požrtvovanjem i prijateljskim saosjećanjem liječio pokojnika, te liječnicima dru. Ivanu Gurduliću, dru. Vjekoslavu Smolčiću i dru. Krešimiru Trlaji, koji su također i sa svoje strane pružili potrebnu liječničku pomoć.

Posebno zahvaljujemo upravi i glazbarima šibenske narodne glazbe, koja je korporativno sudjelovala u provodu, odavši time posljednju počast svome bivšem predsjedniku.

Ožalošćena
obitelj pok. dra. Matačića

Jeste li podmirili pretplatu?

Prilog jednoj diskusiji

Fizički odgoj omladine

Nije samo slučaj u Šibeniku da se osjeća pomanjkanje sportskih terena, što zapravo uvjetuje slabe rezultate u fizičkom odgoju. U NR Hrvatskoj, na primjer, ima samo 2,850.000 m² površina za fizički odgoj, a prema mišljenju stručnjaka, trebalo bi 24.000.000 m². Osim toga, oko 90% škola ne posjeduju gimnastičke dvorane ni igrališta. Između ostalih, i tu je činjenicom u vidu V. plenum CK NO Jugoslavije, koji je donio odluku da Narodna omladina u ovoj godini pride izgradnji sportskih objekata i da se mnogo veći broj omladinaca uključi u rad sportskih organizacija.

A sada, gdje da usmjerimo naše snage i mogućnosti i gdje leže problemi fizičkog odgoja u gradu? Naš grad je kroz mnoge objektivne teškoće u tom smislu postigao izvjesne rezultate, ali pri tome ne bi smjeli zaboraviti da u Šibeniku ima preko 5.000 omladinaca i omladinki i ne možemo biti zadovoljni sa sadašnjim stanjem osobito u pogledu kvantiteta. Istina, u raznim sportskim organizacijama okupljen je priličan broj omladine, ali se tu još ne postiže masovnost, odnosno ne uspijeva se privući i one, koji imaju manje smisla za sportska natjecanja.

A naša glavna briga je — masovnost. Tu bi trebalo prvenstveno misliti na radničku omladinu, a masovnost ostvariti preko radničkih igara, koje bi trebalo organizirati DTO »Partizan«. Natjecanja bi trebalo u prilici u onim disciplinama za koje u gradu postoje mogućnosti. Škole su u toku prošle, a i u ovoj godini održavale međurazredna i međuškolska natjecanja,

kao i omladinske turnire. Međutim, svim tim natjecanjima trebalo bi dati širi karakter — srednjoškolske igre.

Od svog osnutka pa do danas »Partizan« je izvršio pozitivnu ulogu u fizičkom odgoju omladine našega grada. Međutim, i toj organizaciji nedostaju tereni, koji bi stajali na raspolaganju svima onima, koji se žele baviti jednom od sportskih grana.

Današnje stanje u gradu nameće potrebu izgradnje sportskih igrališta, koja bi dobrim dijelom riješila važno pitanje fizičkog odgoja. Samo to nije problem jedino Narodne omladine koja je preuzela obaveze, već je to po našem mišljenju problem grada, naše komune. Bilo bi potrebno osnovati odbor ili komisiju, (nije bitno kako će se zvati), koja bi ispitala mogućnosti izgradnje sportskih terena u Šibeniku.

B. K.

RADNIČKE SPORTSKE IGRE

Radničke sportske igre prošle godine nisu imale uspjeha u našem gradu, bar ne što se tiče masovnosti. Stoga je odbor za radničke sportske igre ove godine započeo s ozbiljnijim priprema. Tako je predviđeno da se održe brojna sportska takmičenja između pojedinih poduzeća na području Šibenika. Radni kolektivni takmičiči će se u odbojci, košarci, nogometu, kuglanju, stolnom tenisu, šahu i u drugim sportskim igrama. Tako je ovih dana započeo turnir u šahu, na kojem sudjeluju ekipe »Šipada«, TLM »Boris Kidrič«, »Željezara« i »Velimira Škorpika« sa dvije ekipe.

M. Z.

Pripreme za plivačku sezonu

Još nas dijeli svega dva do tri mjeseca kako će u maloj uvalici »Paklina« ponovo da otpočne život. Mladići i djevojke koji su tamo, uz marljivo treniranje, provodili jutra i poslijepodne, zimu preživljavaju kao i veći dio njihovih vršnjaka; uz knjigu, u učionici, radionici i sl.

No, ni u toku zime nije baš sve u potpunosti mirovalo. Plivački klub s uspjehom djeluje i u toku zimskih dana, iako nema zimskoga bazena. Uprava kluba pružila je mogućnost aktivnom članstvu, da sprovedenjem dopunskih vježbi, donekle, održi fizičku kondiciju, kako ih nova sezona ne bi našla potpuno nespremnim. Uspjeh ne leži samo o tome, što se postiže čuvanjem kondicije, već je uspjeh što su plivači na okupu. Uprava na taj način ima s njima stalan kontakt.

Zaključci doneseni na godišnjoj skupštini, sa više zalaganja pojedinaca sprovede se u život. Problem, koji je klub tištio od svog formiranja, a to je pitanje trenera za plivanje, za sada je nekako riješen. Uprava je angažirala jednog našeg poznatog trenera. Još uvijek ostaje neriješeno pitanje, tko će trenirati vaterpoliste. I to će po svoj prilici biti riješeno tako, da će treniranje biti povjereno jednom od naših starijih vaterpolista Matutinoviću, a koji za to ima i odgovarajuće kvalifikacije.

Još za ovu godinu, t. j. dok ne otpočne izgradnja bazena u uvali »Filipi«, klub će koristiti plivalište u uvali »Paklina«, s tom razlikom što se predviđa izgradnja nešto kvalitetnijih pontona nego što je to bilo prošlih godina. Za sada se još uvijek treba zadovoljiti i s ovakvim plivalištem. No sigurno je da to nije za vječno, jer su već poduzete ozbiljne mjere da Šibenik dobije

jedan odgovarajući plivački objekt. Projekt bazena je već u izradi i čim bude završen, bit će poduzete mjere da radovi što prije započnu.

Za predstojeću sezonu klub je planirao veći broj nastupa. Učestvovanje u Hrvatskoj plivačkoj i vaterpolo ligi sa još osam najboljih klubova iz Hrvatske (isključivši klubove saveznog razreda). Pionirska i juniorska ekipa učestvovat će na odgovarajućim prvenstvima NRH, odnosno FNRJ. Seniorska vaterpolo ekipa sudjelovat će na republikom prvenstvu u Osijeku, a juniorska na saveznom prvenstvu u Splitu. Svakako, da će učestvovanje na pomenutim prvenstvima biti vezano za rezultate koje pojedinci, odnosno ekipe budu postizavale. Predviđeno je i nekoliko prijateljskih susreta, kao i izleti u okolna primorska mjesta radi popularizacije plivačkog sporta, gdje će biti improvizirani nastupi u vaterpolu i sa skraćenim plivačkim programom.

Plivačka sezona će otpočeti klupskim prvenstvom na kojem će uzeti učešće svi članovi kluba, a zatim prvenstvom škola u Šibeniku. Prvenstvo škola će ujedno dati mogućnost za izbor talentiranih plivača i plivačica.

I. Soljan

PRVENSTVO STK

»MORNAR«

U ponedjeljak 7. o. mj. započelo je stolno-tenisko prvenstvo STK »Mornar« za 1955. godinu. Ono će po broju učesnika biti nekoliko masovnije nego prošle godine. Na njemu učestvuju 16 igrača među kojima se za favorite ubrajaju I. Vučić i A. Validžić. Pobjedniku III. prvenstva »Mornara« bit će dodijeljena prelazna zastavica, a drugo i trećeplasirani primit će diplome.

OBAVIJEST

POMANJKANJEM POTREBNIH KAPACITETA LOKALNIH TRAFOSTANICA I MREŽA OVO PODUZEĆE U BUDUĆE

Ne će izdavati dozvole novih priključaka na svoju mrežu

NA POJEDINIM SEKTORIMA GRADA ŠIBENIKA ZA RAZNA GRADILIŠTA, NOVOGRADNJE STAMBENE ZGRADE ILI PROŠIRENJA KONZUMA POSTOJEĆIH POTROŠAČA

DOZVOLE PRIKLJUČAKA SE NE ĆE IZDAVATI DO IZGRADNJE NOVIH TRAFOSTANICA SA NOVIM I POJAČANIM RAZDIOBNIM MREŽAMA. OD SVEGA IZNIMNO ĆE SE UZETI POSEBNE PREDSTAVKE TRAŽENJA PRIKLJUČAKA U RAZMATRANJE ONIH KONZUMENATA, KOJI SE OBAVEŽU NA RAD OD 14—22 SATA ILI NOĆU OD 22—6 SATI UJUTRO I TO NA ONIM SEKTORIMA GRADA, GDJE SE UZ TAKOVE USLOVE BUDE MOGAO ODRŽAVATI POSTOJEĆI REŽIM POGONA.

NAŠE REDUKCIJE ODNOSNO ZABRANE O UPOTREBI TERMIČKIH TROŠILA, TJ. PEĆI ZA GRIJANJE I PEGLA OSTAJU I DALJE PUNOVAŽNO NA SNAZI.

ISTODOBNO UPOZORAVAMO SVE INVESTITORE I PROJEKTANTE O RESPEKTIRANJU NAJAVLJENIH PROPISA O BLAGOVREMENOM PRIJAVLJIVANJU NAMJERE IZVADANJA, O PODNOŠENJU PROJEKATA NA UVID OVOM PODUZEĆU, JER U SVAKOM DRUGAČIJEM SLUČAJU BIT ĆE ODBIJENO SVAKO TRAŽENJE U TOM SMISLU.

Električno poduzeće
Šibenik